LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

DĖL KANDIDATO Į SEIMO NARIUS LINO ANDRULIO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO 5^1 STRAIPSNIO PAŽEIDIMO

2012 m. spalio 5 d. Nr. Sp-275
Vilnius

Vyriausioji rinkimų komisija, atlikusi tyrimą dėl Lietuvos Socialdemokratų partijos iškelto kandidato į Seimo narius Šiaulių kaimiškojoje apygardoje Nr. 45 Lino Andrulio veiksmų, kuriais galimai daromi rinkėjų ir rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimo draudimo ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio pažeidimai, remdamasi Papirkimų tyrimo darbo grupės 2012 m. spalio 4 d. išvada „Dėl kandidato į Seimo narius Lino Andrulio galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio pažeidimo ir informacijos pripažinimo politine reklama“,vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsniu ir Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 2 straipsnio 8 dalimi, 19 straipsnio 5 dalies 2 punktu, n u s p r e n d ž i a :

1. P r i p a ž i n t i , kad kandidatas į Seimo narius **Linas Andrulis** sistemingais savo veiksmais pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnyje įtvirtintą draudimą papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis.
2. P r i p a ž i n t i asociacijos Visuomeninės organizacijos „Linas publicum“ platinamus lankstinukus, publikacijas spaudoje apie Asociacijos steigėjo (ir kandidato į Seimo narius) Lino Andrulio veiklą, šratinukus, saldainius su užrašu „Linas Andrulis“ ir/ar LSDP logotipu, išleistus (pagamintus) iš Asociacijos „Linas publicum“ lėšų, asociacijos „Linas publicum“ viešųjų ryšių kampanijos taktiką, nukreiptą į kandidato į Seimo narius Lino Andrulio viešinimą ir reklamavimą, reklaminius stendus su Lino Andrulio nuotrauka, atsižvelgiant į jų turinį ir pateikimo formą, politine reklama.

3. Į p a r e i g o t i politinės kampanijos dalyvį, Lietuvos Socialdemokratų partijos iškeltą kandidatą į Seimo narius Šiaulių kaimiškojoje apygardoje Nr. 45 Liną Andrulį išlaidas už reklaminio ploto nuomą, tento pakabinimą ir nukabinimą, reklaminio tento spaudą, apmokėtas iš asmeninių Lino Andrulio lėšų (2608,76 Lt pagal PVM sąskaitą – faktūrą A Nr. 001437), ir asociacijos Visuomeninės organizacijos „Linas publicum“ patirtas viešinimo išlaidas pagal UAB „Kavamedia“ pateiktą Atliktų darbų sąmatą prie Viešinimo sutarties Nr. SP-20111201/01 (6672,13 Lt) ir kitas išlaidas nurodyti Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje ir Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje.

Pirmininkas Zenonas Vaigauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

TYRIMO IŠVADA

Dėl kandidato į Seimo narius Lino Andrulio galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio pažeidimo ir informacijos pripažinimo politine reklama

2012 m. spalio 4 d.

Vilnius

Vyriausiojoje rinkimų komisijoje (toliau – VRK) 2012 m. gegužės – rugsėjo mėnesiais buvo gauti 19 skundų (pranešimų) dėl Lietuvos Socialdemokratų partijos iškelto kandidato į Seimo narius Šiaulių kaimiškojoje apygardoje Nr. 45 Lino Andrulio veiksmų, kuriais galimai daromi rinkėjų ir rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimo draudimo ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio pažeidimai.

2012 m. gegužės 10 d. gautame rašte (reg. Nr. 1-539(2S.12)) pareiškėjas Česlovas Greičius nurodo, kad L. Andrulis jau nuo 2011m. lapkričio mėn. akivaizdžiai vykdė aktyvią rinkiminę kampaniją: jo nuotraukos stenduose ir plakatuose kabinamos visame Šiaulių rajone; dienraštyje „Šiaulių kraštas“ nuolat skelbiami straipsniai, liaupsinantys L.Andrulį, juose užsakymo numeris nenurodomas; asociacija „Linas publicum“ skelbiasi nemokamai vežanti Kuršėnų miesto gyventojus į Šiaulių turgavietę „Dvaras“; renginių metu L.Andrulis kaip asociacijos „Linas publicum“ atstovas ir steigėjas dalino dovanas, pvz., stalus bibliotekai, laikraščių prenumeratą, Vikingų loto bilietus ir pan. Prie rašto pridedami jame nurodytas aplinkybes patvirtinantys įrodymai: skelbimų kopijos, publikacijų kopijos, Vikingų loto bilieto kopija su linkėjimu tapti milijonieriumi ir kt.

2012 m. gegužės 22 d. gautas pil. Raimondo raštas (reg. Nr. I-606(4F.9)), kuriame nurodoma, kad L. Andrulis į butus bei įstaigas (konkrečiai – AB „Lietuvos draudimo“ biurą Kuršėnuose) nešioja maišelius su informaciniais lankstinukais apie asociaciją „Linas publicum“, taip pat informaciją, kad Asociacija nemokamai veža kuršėniškius į Šiaulių turgavietę „Dvaras, saldainius bei šratinukus su užrašu „Linas Andrulis“ ir/ar LSDP logotipu. Maišelis su visu rašte nurodytu turiniu pridedamas.

2012 m. gegužės 24 d. gautas pareiškėjos Juditos Šakočiuvienės raštas (reg. Nr. 1-612(4F.9)), nurodoma iš esmės analogiška informacija, kaip ir ankstesniuose skunduose: L.Andrulis ir/ar jo padėjėjai Kuršėnų mieste dalina paketėlius, kuriuose įdėti saldainiai bei šratinukai si jo vardu ir/ar LSDP logotipu, kvietimai nemokamai važiuoti į Šiaulių turgavietę „Dvaras“ (pridedama), steigia ir teikia dovanas įvairiuose renginiuose (pvz., dienraščio „Lietuvos rytas“ metinę prenumeratą Bridų miestelio bibliotekai).

2012 m. gegužės 28 d. gautas anoniminis skundas, kuriame nurodoma, kad Asociacija „Linas Publicum“ panoro tapti Šiaulių raj. Mokytojų ir moksleivių pagerbimo šventės mokslo metų užbaigimo proga „Žvaigždės ir žvaigždutės“ globėja, o už finansinę paramą renginiui ant kvietimų ir plakatų būtų nurodomas Linas Andrulis, kaip šio renginio globėjas.

2012 m. gegužės 29 d. gautas pareiškėjų Aldonos ir Petro Vaitkų raštas (reg. Nr. 1-640(2S.12)), kuriame kartojasi ir kituose raštuose minimos aplinkybės, susijusios su L.Andrulio veiksmais, bei pridedamos tai patvirtinančios plakatų bei skelbimų kopijos.

2012 m. liepos 26 d. gautas pareiškėjos Valerijos Kerienės raštas (reg. Nr. 1-1051(2S.12)), kuriame nurodoma, kad asociacija „Linas publicum“ įsteigė dvimetę Šiaulių rajono abituriento premiją, o L.Andrulis, kaip vienas iš asociacijos „Linas publicum“ steigėjų, asmeniškai dalyvavo atestatų įteikimo šventėse mokyklose, teikė nominacijas ir dovanas atrankoje dalyvavusiems abiturientams. Prie rašto pridedama kopija iš Šiaulių raj. Gruzdžių gimnazijos puslapio bei dienraščio „Šiaulių kraštas“ straipsnis.

2012 m. liepos 31 d. gautas pareiškėjos Juditos Šakočiuvienės raštas (reg. Nr. 1-1091(2S.12), kuriame dar kartą patvirtinama informacija apie nemokamą gyventojų vežimą iš Kuršėnų į Šiaulių turgavietę bei Šiaulių raj. geriausio abituriento rinkimus ir jų apdovanojimus asociacijos „Linas publicum“ vardu, tačiau L.Andrulio asmenyje.

2012 m. rugpjūčio 8 d. gautas Kairių gyventojos anoniminis raštas (reg. Nr. 1-101(2S.12)), kuriame nurodoma, L.Andrulis prisidengdamas savo paties įsteigta ir savo vardu pavadinta asociacija „Linas publicum“ įkyriai eina pas gyventojus, dalija lankstinukus, pvz., atvykdamas į liepos mėn. kairiuose vykusią Šeimininkių šventę atsivežė vaišių, Šiaulių raj. savivaldybės internetiniame puslapyje (kopija pridedama) bei spaudoje nušviečiamas kiekvienas L. Andrulio žingsnis. Pareiškėja taip pat nurodo, kad, esą, socialdemokratų partijos žmonės verčiami surinkti po 10 žmonių parašų, jok jie remia L. Andrulį.

2012 m. rugpjūčio 21 d. gautas pareiškėjos Birutės Dilpšienės skundas (reg. Nr. 1-1288(2S.12), kuriame nurodoma, kad Šiaulių turgavietėje „Dvaras“ L.Andrulio tėvas dalino vokelius su kandidato į Seimo narius L.Andrulio nuotrauka ir Vikingų loto bilietą, už tai reikalaudamas parašo ir balsuoti už L.Andrulį. Nesutikę pasirašyti asmenys, neva, išvejami iš turgavietės ir jiems nebeleidžiama prekiauti (pvz., Irena Patapienė, Elena Laukšienė).

2012 m. rugpjūčio 22 d. gautas atstovo rinkimams Česlovo Greičiaus raštas (reg. Nr. 1_1302(2S.12), kuriame nurodoma, kad vykstant nemokamu autobusu iš Kuršėnų į Šiaulių turgavietę, dalinami maišeliai su LSDP atributika, lankstinukai, specialus leidinys (pridedama). Tai, pareiškėjo nuomone, be kita ko liudija ryšį tarp Lino Andrulio ir Šiaulių turgavietės „Dvaras“, kuri, esą, priklauso jo tėvui Feliksui Andriuliui.

2012 m. rugsėjo 6 d. gautas Šiaulių raj. gyventojo Povilo Petrausko raštas (reg. Nr. 1-1491(2S.12)), kuriame nurodoma, kad L. Andrulis remia Šiaulių rajone vykstančius renginius, koncertus.

2012 m. rugsėjo 10 d. gautas pareiškėjo ir Micaičių raštas (reg. Nr. 1-1530(2S.12)), kuriame nurodoma, kad L.Andrulis davė 10 000 Lt Micaičių bažnyčiai, o gyventojams L.Andrulio draugai liepė balsuoti už jį Seimo rinkimuose.

2012 m. rugsėjo 13 d. gautame pareiškėjos Genutės Jocienės rašte (reg. Nr. 1-1583(2S.12)) taip pat nurodoma, kad L.Andrulis padovanojo Micaičių bažnyčiai 7000Lt, o klebonas Aleonidas Budrius šv.mišių metu pakvietė pasimelsti už L.Andrulį bei paragino per Seimo rinkimus „neužmirti tokio bažnyčios geradario“.

2012 m. rugsėjo 15 d. gautas raštas nuo p. Aldonos Šilėnų kaimo žmonių vardu (reg. Nr. 1-1620(2S.12)), kuriame nurodoma, kad L.Andrulis dovanomis parėmė 2012 m. rugsėjo 8 d. Šilėnuose vykusią kaimo šventę. Apie tai buvo viešai paskelbta šventės dalyviams, kandidatui į Seimo narius L.Andruliui buvo garsiai padėkota, o atvykę jo atstovai nešė maišus (kai kurie iš jų - su LSDP logotipu) ir ragino balsuoti už L.Andrulį Seimo rinkimuose.

2012 m. rugsėjo 26 d. gautas pareiškėjo Gražinos Jocienės paklausimas (reg. Nr. 1-1841(2S.11), ar skrajutės, kuriose siūloma nemokamai pavežti į Šiaulių turgavietę, kuri, neva, priklauso kandidato į Seimo narius L.Andrulio tėvui Feliksui Andriuliui, nėra rinkėjų papirkimas.

2012 m. rugsėjo 26 d. gautas anoniminis pranešimas (reg. Nr. 1-1847(2S.12), kuriame nurodoma, kad Šiaulių turgaus savininko sūnus, kandidatas į Seimo narius L.Andrulis papirkinėja žmones iš visų Šiaulių raj. kaimų ir miestelių, ir pridedamas raudonas lapelis su atspausdintu tekstu: „Šiupyliečių laukia šeštadieniais. Nemokamas autobusas į Šiaulių turgų. Iš gruzdžių aut. Stotelės 8.05min. Iš Šiaulių turgaus 10.15 (palaukia mikro iš Šiupylių).“

2012 m. spalio 1 d. VRK užregistruotas el.būdu gautas pareiškėjos p. Virginijos skundas (reg. Nr. ID: 2167): “maršrutu: Šiauliai-Kužiai važinėjo agitacinis autobusiukas. Autobusiuke buvo dalinami 10 Lt vertės kuponai su kvietimu nemokamai pietauti Šiaulių turgaus paviljono kavinėje, kurios direktorius yra kandidato Linas Andrulio tėvas“.

2012 m. spalio 4 d. el.paštu gautas Partijos Tvarka ir teisingumas, Respublikonų partijos, TS – LKP, Darbo partijos, Lietuvos Respublikos Liberalų sąjūdžio, Tautininkų Sąjungos ir

LVŽS kandidatų pasirašytas skundas dėl galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo, kuriame, be kita ko, nurodoma: š.m. spalio 6 d. Šiaulių arenoje rengiamas šventinis Šiaulių turgavietės „Dvaras“, kuriame dirba abu kandidato į Seimo narius Lino Andrulio tėvai, jubiliejus, nemokamas koncertas, vaišės, į kurį kviečiami kandidatą į Seimo narius Liną Andrulį parašais parėmę asmenys; taip pat nurodomas daugumoje skundų pasikartojančios aplinkybės dėl nemokamo gyventojų vežimo į Šiaulių turgavietę.

2012 m. spalio 4 d. el.paštu gauta 2012 m. spalio 2 d. pareiškėjos Juditos Šakočiuvienės informacija apie LSDP kandidato Lino Andrulio veiksmus, kurioje nurodoma, kad nemokai vežant gyventojus iš Šiaulių rajono į Šiaulių turgavietę, jiems buvo dalinami 10 Lt vertės kuponai apsipirkimui. Pareiškėjos nuomone, akivaizdu, jog tai kandidato į Seimo narius Lino Andrulio iniciatyva.

Pastaruosius du pranešimus el.paštu persiuntė kandidatė į Seimo narius Šiaulių kaimiškojojo rinkimų apygardoje Nr. 45 Rima Baškienė.

Tyrimo medžiagoje taip pat yra Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie LR VRM 2012 m. birželio 6 d. anoniminio pranešimo registracijos kortelės Nr. An-79 kopija, kurioje užregistruota informacija, jog galimai asociacija „Linas publicum“ lėšos gaunamo ne visai teisėtu būdu, už gyventojų vežimą iš Kuršėnų į Šiaulių turgavietę „Dvaras“ apmokama ne iš asociacijos, o iš kitų UAB sąskaitų ir pan. Apie gautos informacijos tyrimo eigą Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje prie LR VRM VRK informuota nebuvo.

Gautų skundų (pranešimų) pagrindu VRK buvo pradėtas tyrimas. Tyrimą dėl galimo rinkėjų ir rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimo draudimo pažeidimo pavesta atlikti VRK Papirkimų tyrimo darbo grupei, susidedančiai iš: Lauros Gumuliauskienės (darbo grupės vadovė), Lauros Matjošaitytės, Juliaus Jasaičio, Ryčio Gurecko.

Lietuvos socialdemokratų partijos teikimu kandidatas į Seimo narius Šiaulių kaimiškojeje rinkimų apygardoje Nr. 45 Linas Andrulis savarankišku 2012 m. balandžio 11 d. prasidėjusios 2012 m. spalio 14 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyviu įregistruotas 2012 m. liepos 27 d. VRK Pirmininko įgaliotos komisijos narės Ingos Milašiūtės sprendimu Nr. PK2-2012LRS-S293. 2012 m. liepos 23 d. teikime dėl L.Andrulio įregistravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu patvirtinta, kad iki politinės kampanijos pradžios išlaidų, pripažintinų politinės kampanijos išlaidomis, kandidatas neturėjo.

Atliekant tyrimą gautų skundų ir pranešimų pagrindu bei siekiant objektyviai ir visapusiškai išstirti ir įvertinti juose nurodytas aplinkybes, VRK 2012 m. gegužės 28 d. raštu Nr. 2-324(2S.12) kreipėsi į L.Andrulį prašydama atsakyti į rašte nurodytus klausimus. 2012 m.

birželio 11 d. VRK gautas L.Andrulio atsakymas (reg. Nr. 1-719(4F.9)) su priedais: Asociacijos „Linas publicum“ 2011 m. gruodžio 1 d. Viešinimo paslaugų teikimo sutartis, 2010 m. lapkričio 23 d. Asociacijos sutartis, Asociacijos „Linas publicum“ 2012 m. birželio 1 d. raštas viešųjų ryšių kompanijai UAB „Kavamedia“, 2012 m. sausio 19 d. PVM sąskaita faktūra A Nr. 001437 (2608,76 Lt apmokėti asmeniškai L.Andrulio už reklaminių plotų nuomą), UAB „Kavamedia“ 2012 m. birželio 4 d. raštas dėl Viešinimo paslaugų sutarties vykdymo ir atliktų darbų sąmata, Asociacijos „Linas publicum“ 2012 m. balandžio 24 d. raštas UAB „Imondesimai“ dėl Kuršėnų miesto gyventojų nusiskundimų, UAB „Imondesima“ 2012 m. balandžio 26 d. atsakymas Asociacijai „Linas publicum“ dėl gyventojų nemokamo vežimo į Šiaulių turgavietę „Dvaras“, UAB „Šiaulių krašto“ 2012 m. birželio 4 d. raštas Nr. S-174, UAB „Šiaulių naujienos“ 2012 m. gegužės 26 d. raštas Nr. 082.

Savo rašte L.Andrulis nurodė, jog visi iki to laiko atliekami veiksmai (dovanėlių nešiojimas į butus ir įstaigas, nemokamas gyventojų vežimas į Šiaulių turgavietę, kt.) atliekami ne jo asmeniškai, o Asociacijos „Linas publicum“ viešinimo tikslais pagal pasirašytą Viešinimo paslaugų sutartį su UAB „Kavamedia“. L.Andrulis taip pat nurodė, kad jei apsispręstų kandidatuoti į Lietuvos Respublikos Seimą, dalį asociacijos veiklos viešinimui patirtų išlaidų deklaruotų kaip savo išlaidas, patirtas iki kampanijos pradžios. 20 kg saldainių ir 60 vnt. rašiklių su Lino Andrulio vardu ir/ar LSDP logotipu pagal UAB „Kavamedia“ vykdomą Asociacijos „Linas publicum“ viešinimo planą buvo išdalinta iki 2012 m. balandžio 1 d. Gyventojus į Šiaulių turgavietę nemokamai, esą, veža turgavietės savininkas, t.y. UAB „Imondesima“, o Asociacija „Linas publicum“ tik iniciavo šią idėją, reaguodama į gyventojų nusiskundimus. L.Andrulis taip pat nurodė, kad už publikacijas dienraščiuose „Šiaulių kraštas“ ir „Šiaulių naujinos“ mokama nebuvo, o juose tik buvo nušviečiama jo, kaip asociacijos „Linas publicum“ nario veikla.

2012 m. liepos 2 d. VRK raštu Nr. 2-421(1.5) kreipėsi į Valstybinę mokesčių inspekciją prie LR Finansų ministerijos, prašydama informuoti, ar nėra turima informacijos apie asociacijos „Linas publicum“ veiklą, galimai pažeidžiančią Lietuvos Respublikos įstatymus. 2012 m. liepos 23 d. VRK gautas 2012 m. liepos 20 d. raštas Nr. (21.6-32-3)R-6338 (reg.Nr. (1-1025(1.5)), kuriuo informuojama, kad asociacija „Linas publicum“ mokesčių mokėtojų registre įregistruota 2012 m. balandžio 27 d., joje įdarbinti keturi darbuotojai, vadovas ir apskaitą tvarkantis asmuo yra Saulius Barasa. Taip pat informuota, kad Vilniaus apskrities Valstybinei mokesčių inspekcijai pavesta atlikti operatyvų asociacijos „Linas publicum“ patikrinimą, siekiant nustatyti, ar šios organizacijos veikla nesudaro prielaidų galimiems teisės aktų pažeidimams ir ar šios išlaidos nėra susijusios su L.Andrulio būsima rinkimų kampanijos agitacija. Patikrinimo išvadų VRK nėra gavusi.

2012 m. rugpjūčio 8 d. naudojantis neatlygintina paieška Juridinių asmenų registre buvo nustatyta, kad asociacijos Visuomeninės organizacijos „Linas publicum“ (juridinio asmens kodas 302770547) dokumentai įregistruoti 2012 m. gegužės 11 d., buveinės adresas: Ukmergės g. 315B, Vilnius.

2012 m. rugsėjo 25 d. raštu Nr. 2-817(1.S) VRK kreipėsi į VĮ Registrų centrą, prašydama pateikti asociacijos „Linas publicum“, UAM „Imondesima“ ir UAB „Senasis dvaras“ išplėstinius išrašus su istorija ir informaciją apie steigėjus (akcininkus). 2012 m. rugsėjo 26 d. VRK buvo gautas VĮ Registrų centro 2012 m. rugsėjo 26 d. raštas Nr. (1.11.6.)s-4200 (reg.Nr. 1-1840(1.S)) su prašytais duomenimis. Iš 2012 m. rugsėjo 26 d. Juridinių asmenų registro išrašo matyti, kad asociacija Visuomeninė organizacija „Linas publicum“ įregistruota 2012 m. balandžio 26 d., vadovas – Saulius Barasas, vienas iš steigėjų – Linas Andrulis. Iš 2012 m. rugsėjo 26 d. Juridinių asmenų registro išrašo matyti, kad UAB „Senasis dvaras“ vieninteliu akcininku buvo Rolandas Andrulis, tačiau 2011 m. rugpjūčio 11 d. įmonei iškelta bankroto byla. 2012 m. rugsėjo 26 d. Juridinių asmenų registro išrašo neįmanoma identifikuoti, ar UAB „Imondesima“ akcininkai galimai susiję su Lino Andrulio šeima.

2012 m. rugsėjo 25 d. raštu Nr. 2-818(2S.12) VRK kreipėsi į asociaciją „Linas Publicum“, prašydama iki rugsėjo 27 d. atsakyti į rašte nurodytus klausimus, susijusius L.Andrulio veikla ir jos atribojimu nuo asociacijos veiklos, tačiau atsakymas nėra gautas.

2012 m. rugsėjo 14 d. prisijungus prie asociacijos „Linas publicum“ internetinės svetainės (http://linaspublicum.lt) matyti, jog vis dar aktyviai nušviečiama L.Andrulio veikla, dalyvaujant renginiuose, teikiant dovanas bei prizus, steigiant apdovanojimus, remiant organizacijas. Prisijungus prie asociacijos „Linas publicum“ internetinės svetainės 2012 m. spalio 1 d., puslapis nebeužkraunamas. Iš tyrimo medžiagoje esančio asociacijos „Linas publicum“ lankstinuko matyti, kad praktiškai visuose nušviečiamuose renginiuose ir priemonėse dalyvauja bei dovanas ir prizus teikia vienintelis iš asociacijos steigėjų L.Andrulis.

Su kandidatu į Seimo narius L.Andruliu 2012 m. rugpjūčio 10 d. tarnybinės komandiruotės į Šiaulius metu asmeniškai susitiko VRK Pirmininko pavaduotoja, Papirkimų tyrimo darbo grupės vadovė Laura Gumuliauskienė. L.Andrulis paaiškino ir nurodė iš esmės tas pačias aplinkybes, kurios nurodytos jo rašte, siųstame VRK. Paklausus, kodėl teikime dėl jo įregistravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu buvo patvirtinta, kad iki politinės kampanijos pradžios išlaidų, pripažintinų politinės kampanijos išlaidomis, kandidatas neturėjo, nors savo rašte L.Andrulis nurodė, kad, jei apsispręstų dalyvauti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose, kai kurias asmenines išlaidas įtrauktų į politinės kampanijos išlaidas, kandidatas į Seimo narius L.Andrulis paaiškino, jog laukė VRK nurodymo tai padaryti. Paklausus, kaip yra atribojama kandidato į Seimo narius L.Andrulio ir asociacijos „Linas publicum“ steigėjo

L.Andrulio veikla dalyvaujant renginiuose, juos remiant bei steigiant prizus ir dovanojant dovanas, aiškaus atsakymo nebuvo gauta. Paklausus, kodėl viešinant asociaciją „Linas publicum“ buvo gaminami ir platinami saldainiai ir šratinukai su užrašu „Linas Andrulis“ ir/ar LSDP logotipu, L.Andrulis paaiškino, jog viešinimo planą vykdė UAB „Kavamedia“ ir jis negali paaiškinti, kodėl buvo pasirinkta būtent tokia strategija. L.Andrulis patvirtino, jog anksčiau Šiaulių turgavietė priklausė (buvo administruojama) jo šeimai, tačiau nurodė, jog jau seniai yra parduota. L.Andrulis taip pat paaiškino, kad ketina sustabdyti arba nutraukti savo narystę asociacijoje „Linas publicum“, tačiau tokios informacijos VRK neturi ir iš Juridinių asmenų registro išrašų tai neatsispindi.

Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio 1 dalis nustato, kad „*prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t.y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją ar rinkimų teisę turintį asmenį dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų, turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.*“

Galimo draudimo papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis pažeidimo tyrimo metu darbo grupė nustatė, kad tiek iki politinės kampanijos pradžios, tiek jai prasidėjus kandidatas į Seimo narius Linas Andrulis, prisidengdamas asociacijos „Linas publicum“, kurios vienas iš steigėjų yra jis pats, vardu aktyviai dalyvavo įvairiuose Šiaulių rajone vykstančiuose renginiuose, sistemingai rėmė renginius bei organizacijas, steigė prizus bei teikė apdovanojimus, dalino dovanas bei teikė kitas paslaugas neatlygintinai. Šiai agitacinei veiklai išleistos lėšos turi būti įtrauktos į kandidato politinės kampanijos išlaidas. Nors VRK gautoje bei surinktoje medžiagoje ne kartą nurodoma aplinkybė, kad Šiaulių turgavietė „Dvaras“, į kurią nemokamai buvo vežami gyventojai bei kurioje buvo skatinama 2012 m. spalio 14 d. vyksiančiuose Seimo rinkimuose balsuoti už L.Andrulį, galimai, priklauso kandidato į Seimo narius L.Andrulio tėvui Feliksui Andruliui, šios aplinkybės patvirtinti ar paneigti ir nustatyti, ar šiuo metu turgavietę valdanti UAB „Imondesima“ yra susijusi su L.Andrulio šeima, negalima.

Remdamasi skunduose nurodyta informacija bei nurodytų aplinkybių tyrimo metu surinkta papildoma medžiaga, o taip pat kandidato į Seimo narius Lino Andrulio

paaiškinimais, darbo grupė priėjo prie išvados, kad Lietuvos socialdemokratų partijos iškeltas kandidatas į Seimo narius Šiaulių kaimiškojoje apygardoje Nr. 45 Linas Andrulis savo sistemingais veiksmais Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, t.y. papirkinėjo rinkėjus ir/ar rinkimų teisę turinčius asmenis, siekdamas, kad šie asmenys 2012 m. spalio 14 d, vyksiančiuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose balsuotų už jį, ir šiais sistemingais veiksmais šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymą.

Atliekant tyrimą pagal VRK gautą bei papildomai surinktą informaciją dėl kandidato į Seimo narius Lino Andrulio galimą rinkėjų ir rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimą, taip pat nustatytos aplinkybės, galimai pažeidžiančios Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – PPPKFFK) nuostatas.

Pagal PPPKFFK įstatymo 2 straipsnio 8 dalį „*politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa*“. Pagal PPPKFFK įstatymo 19 straipsnio 5 dalies 2 punktą, politine reklama nelaikomi „*politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą*“.

Įvertinus tyrimo medžiagoje esamus asociacijos „Linas publicum“ platinamus lankstinukus, daugkartines publikacijas spaudoje apie Asociacijos steigėjo (ir kandidato į Seimo narius Lino Andrulio) veiklą, šratinukus, saldainius su užrašu „Linas Andrulis“ ir/ar LSDP logotipu, išleistus (pagamintus) iš asociacijos „Linas publicum“ lėšų, asociacijos „Linas publicum“ viešųjų ryšių kampanijos taktiką, nukreiptą į iš esmės vieno jos steigėjo – kandidato į Seimo narius Lino Andrulio viešinimą ir reklamavimą, turimą informaciją apie reklaminius stendus su Lino Andrulio nuotrauka, už kurių plotą buvo apmokėta iš asmeninių Lino Andrulio lėšų, visa ši informacija ir priemonės, atsižvelgiant į jų, jos turinį ir pateikimo formą, **laikytina politine reklama.**

Atsižvelgiant į tai, kas nustatyta tyrimo metu, siūloma **įpareigoti politinės kampanijos dalyvį, Lietuvos Socialdemokratų partijos iškeltą kandidatą į Seimo narius Šiaulių kaimiškojoje apygardoje Nr. 45 Liną Andrulį išlaidas už reklaminio ploto nuomą, tento**

pakabinimą ir nukabinimą, reklaminio tento spaudą, apmokėtas iš asmeninių Lino Andrulio lėšų (2608,76 Lt, PVM sąskaita – faktūra A Nr. 001437), ir asociacijos „Linas publicum“ patirtas viešinimo išlaidas pagal UAB „Kavamedia“ pateiktą Atliktų darbų sąmatą prie Viešinimo sutarties Nr. SP-20111201/01 (6672,13 Lt) nurodyti Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje ir Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje.

Laura Gumuliauskienė

Laura Matjošaitytė

Julius Jasaitis

Rytis Gureckas